

รายงานการไปราชการ ประชุม/สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ/นามสกุล นางสาวกมลเนตร จันทร์แก้ว นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ.....

1.2 ชื่อเรื่อง/หลักสูตร

..... Wood Processing and Utilization of Small-Diameter Timbers Including Field Visits of
Small Scale Operators Utilizing Small-Scale Diameter Timbers in Lao PDR.....

สาขาหลัก - .....

สาขาย่อย - .....

สาขาที่เกี่ยวข้อง - .....

เพื่อ ประชุม/สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย

ดูงาน ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน สถาบันพัฒนาการวิจัยด้านป่าไม้และสัตว์ป่า และสำนักบริหารป่าไม้แห่งประเทศไทยกัมพูชา
ร่วมกับสถาบันวิจัยป่าไม้และการเกษตรแห่งชาติ สปป. ลาว.....

ประเทศที่ไป สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....

ระหว่างวันที่ 20 - 24 สิงหาคม 2567. (รวมวันเดินทาง).....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย และไปปฏิบัติงานใน
องค์การระหว่างประเทศ

2.1 วัตถุประสงค์

โปรแกรมการฝึกอบรมนี้ประกอบด้วย การบรรยายเชิงลึก เวิร์กช็อป และการเยี่ยมชมศึกษา
ที่จัดขึ้นเป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยศูนย์วิจัยป่าไม้แห่ง NAFRI จะเป็นผู้ประสานงานหลัก และการบรรยายจะมี
ผู้เชี่ยวชาญจาก NAFRI และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมถึงภาคเอกชนมาร่วมบรรยาย การบรรยายจะครอบคลุม
หัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปไม้และการใช้ประโยชน์จากไม้จากสวนป่า ซึ่งรวมถึงการปลูกป่าและการฟื้นฟูป่า
โดยการส่งเสริมการปลูกสวนป่าและการอนุรักษ์ป่าธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัตถุประสงค์หลักของหลักสูตร
การฝึกอบรมนี้คือ :

- (1) อธิบายสถานะปัจจุบันของธุรกิจแปรรูปไม้ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในภาพรวม
ของอุตสาหกรรม รวมถึงประวัติ สถานะปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต
- (2) ระบุโอกาสในการประสานและทำงานร่วมกันระหว่างการแปรรูปไม้และการใช้ประโยชน์จากไม้
สวนป่า โดยจะพูดคุยถึงประโยชน์ของการใช้ไม้จากสวนป่า รวมถึงความท้าทายที่ต้องแก้ไขเพื่อให้เกิดความเป็นจริง
- (3) สร้างขีดความสามารถในด้านการแปรรูปไม้และการใช้ประโยชน์จากไม้จากสวนป่า โดยจะมี
การฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ เช่น การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน เทคโนโลยีการแปรรูปไม้ และการพัฒนาตลาด
- (4) เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แบ่งปันความรู้ ไอเดีย และแนะนำแผนงานในอนาคตเกี่ยวกับธุรกิจ
แปรรูปไม้และการส่งเสริมการใช้ไม้จากสวนป่าอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะดำเนินการผ่านการบรรยาย เวิร์กช็อป
และการเยี่ยมชมศึกษา

2.2 เนื้อหาการศึกษาดูงาน (โดยย่อ)

Forest Enterprise and Wood Processing in Cambodia (อุตสาหกรรมป่าไม้และการแปรรูปไม้ในประเทศกัมพูชา) โดย *Ngoun Chandara, Department of Forest Industry and International Cooperation*

1) ทรัพยากรป่าไม้ของกัมพูชาเป็นทรัพย์สินของรัฐและอยู่ภายใต้การจัดการของสองกระทรวง ได้แก่ กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และการประมง (MAFF) และกระทรวงสิ่งแวดล้อม (MOE)

- ผลผลิตจากป่าอยู่ภายใต้เขตอำนาจของ MAFF โดยพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดได้รับการฟื้นฟูและปลูกป่าใหม่ เพื่อเพิ่มทรัพยากรป่าไม้ให้เพียงพอต่อความต้องการผลิตไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้อื่น ๆ ในประเทศ รวมทั้งปรับปรุงความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น

- ป่าคุ้มครองอยู่ภายใต้เขตอำนาจของ MOE โดยพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดได้รับการอนุรักษ์และคุ้มครองเพื่อรักษาสีเขียวและระบบนิเวศ และมีการจัดตั้งเขตพื้นที่คุ้มครองจำนวน 74 แห่ง

2) นโยบายป่าไม้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไม้

- Forestry Law (2002) - กฎหมายป่าไม้ (2002)

- Sub Decree No.79/2003 on Community Forestry Management (CFM) - ประกาศคณะรัฐมนตรีฉบับที่ 79/2003 เกี่ยวกับการจัดการป่าไม้ชุมชน (CFM)

- National Forest Program (2010-2029) - โปรแกรมป่าไม้แห่งชาติ (2010-2029)

- The Circular of Strategy on Environment 2023-2028 - หนังสือเวียนกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม 2023-2028

- The Environment Code of Cambodia, 2023 - รหัสสิ่งแวดล้อมของกัมพูชา, 2023

- Production Forest Strategic Plan (2016-2020) - แผนยุทธศาสตร์ป่าไม้เพื่อการผลิต (2016-2020)

3) ประเภทอุตสาหกรรมไม้ในกัมพูชา

- โรงเลื่อย

- โรงงานอุตสาหกรรมไม้

- โรงเก็บและแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้ที่ไม่ใช่ไม้ (NTFPs) (ขนาดใหญ่และขนาดกลาง)

- โรงเก็บและแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้ที่ไม่ใช่ไม้ (NTFPs) (ขนาดเล็ก)

- เตาหลอมถ่าน (ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก)

4) ความท้าทายของอุตสาหกรรมไม้ในกัมพูชา

- ขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการแปรรูปไม้ (เพิ่มมูลค่า) สำหรับตลาดท้องถิ่นและตลาดต่างประเทศ

- ขาดความรู้ในการแปรรูปไม้และไม้ซุงสำหรับตลาดท้องถิ่นและชุมชน

- การจัดหาวัตถุดิบจากสวนป่าไม้เพียงพอสำหรับการแปรรูปเพื่อใช้ในประเทศและต่างประเทศ

- ขาดการรับรองป่าไม้เพื่อรับรองป่าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ตามที่คุณต้องการ

Resilience wood industries for sustainability: Thailand experiences (การปรับตัวของอุตสาหกรรมไม้เพื่อความยั่งยืน: ประสบการณ์จากประเทศไทย) โดย นางสาวกมลเนตร จันท์แก้ว ส่วนส่งเสริมธุรกิจการป่าไม้ สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้

1) Background การทำไม้ของประเทศไทย

ประเทศไทยเคยมีการสัมปทานป่าไม้ โดยได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ จนในปี ค.ศ. 1989 รัฐบาลประกาศยกเลิกสัมปทานป่าไม้ทั่วประเทศ เนื่องด้วยเกิดอุทกภัยซึ่งสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างหนัก ปี ค.ศ. 1994 เศรษฐกิจประเทศไทยมีการขยายตัวและมีความต้องการใช้ประโยชน์จากไม้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20.55 จากปี ค.ศ. 1989 แต่เนื่องจากการปิดสัมปทานป่ามาส่งผลให้วัตถุดิบไม้ในประเทศไม่เพียงพอ จนกระทั่งปี 1997 เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ “ต้มยำกุ้ง” ส่งผลให้ความต้องการใช้ไม้ลดลงถึงร้อยละ 49.32 ในปี ค.ศ. 1998 ต่อมาปี ค.ศ. 1999 เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวจากนโยบายสนับสนุนส่งออกสิ่งหัตถ์และส่งเสริมการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้ และในปี ค.ศ. 2019 กรมป่าไม้มีการยกเลิกมาตรา 7 แห่งพ.ร.บ. ป่าไม้ (ฉบับที่ 8) ค.ศ. 2019 ซึ่งอนุญาตให้ไม้ชนิดใดก็ได้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย สามารถตัดไม้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาต โดยมุ่งหวังให้เกิดการกระตุ้นอุตสาหกรรมไม้ในประเทศ อย่างไรก็ตาม การระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการค้าไม้ภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการรายย่อย

2) เราทำอะไรบ้างเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมไม้

กรมป่าไม้มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมไม้แบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำในการพัฒนาพันธุ์กรรม การส่งเสริมปลูก วัสดุที่เหมาะสม และองค์ความรู้ กลางน้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูป และปลายน้ำ การสนับสนุนด้านการตลาด การนำเข้า-ส่งออก และการค้าระหว่างประเทศ

3) ผู้ประกอบการในประเทศไทยปรับตัวอย่างไรในสถานการณ์เช่นนี้ (กรณีศึกษา)

- อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ที่มีการนำโมเดล ESG ในการบริหารองค์กร เพื่อมุ่งสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยคำนึง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสิ่งแวดล้อม 2) ด้านสังคม และ 3) ธรรมชาติ
- อุตสาหกรรมขนาดกลาง โดย “เพิ่มคุณค่า” ที่ดำเนินงานเพื่อการสานต่อจากรุ่นสู่รุ่นจากการใช้ประโยชน์จากป่าปลูกผสมที่มีข้อจำกัดด้านคุณภาพวัตถุดิบไม้ โดยการพัฒนากระบวนการแปรรูปและการออกแบบให้เหมาะสมกับคุณภาพของวัตถุดิบและตลาดที่หลากหลาย รวมถึงการใช้ไม้ที่หลากหลายชนิด
- อุตสาหกรรมขนาดกลาง โดย “ร้านป่ามา” ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดแพร่ เป็นเสมือนหน้าร้านที่รวบรวมผลิตภัณฑ์ไม้สักขึ้นหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากไม้ขนาดเล็ก ซึ่งรับซื้อมาจากชุมชนที่มีการแปรรูปไม้สัก แต่ไม่มีต้นทุนมากพอที่จะสร้างหน้าร้านของตน

Some research results on the use of small-diameter plantation wood in Vietnam (งานวิจัยบางส่วนในการใช้ประโยชน์จากไม้ขนาดเล็กในประเทศเวียดนาม) โดย Dr. Duc-Thanh NGUYEN, Deputy Director Research Institute of Forest Industry (RIFI)

- 1) เวียดนามเป็นผู้ส่งออกไม้ลำดับที่ 5 ของโลก มีการเติบโตประจำปี ร้อยละ 13 ภายใต้วิสัยทัศน์ 23 ~ 25 พันล้าน USD ภายในปี 2030 และมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตไม้ของโลกภายในปี 2050
- 2) ประวัติการก่อตั้งและการพัฒนาของ RIFI ประกอบด้วย 5 หน่วยงานภายใน ได้แก่ 1) สถาบันวิจัยป่าไม้ 2) สถาบันอุตสาหกรรมไม้ 3) สถาบันเศรษฐกิจการป่าไม้ 4) สถาบันวิทยาศาสตร์การป่าไม้ประเทศเวียดนาม และ 5) สถาบันวิทยาศาสตร์ป่าไม้เวียดนาม (VAFS) เป็นองค์กรวิทยาศาสตร์พิเศษภายใต้กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท

3) ลำดับความสำคัญในการวิจัยหลักของ RIFI ได้แก่

3.1) ด้านวิทยาศาสตร์ทางไม้ มีฐานข้อมูลกว่า 800 ชนิด สเปกตรัมเคมีของ 1,600 ชนิด (CITES, การค้า) ซึ่งอาจหมายถึงข้อมูลทางเคมีของสัตว์หรือพืชที่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญา CITES โดยมีการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า รวมถึงการประยุกต์ใช้งานวิจัย และการบริการ และการบังคับใช้กฎหมาย

3.2) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ไม้ เช่น เทคนิคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม วัสดุแบบใหม่ เทคโนโลยีการตัดแปรง การเคลือบและกาว และวัสดุจากเหลือใช้ทางการเกษตรและป่าไม้

3.3) การบำรุงรักษาไม้ เช่น สารกันเสียที่ใช้น้ำเป็นตัวทำละลาย (Water-based Preservatives), สารกันเสียที่ใช้ตัวทำละลาย (Solvent-based Preservatives), organic natural preservation, การอนุรักษ์ไม้ประวัติศาสตร์, การอนุรักษ์ไม้ที่จมอยู่ในน้ำจากการขุดค้นทางโบราณคดี เป็นต้น

3.4) วิศวกรรมเครื่องกล ได้ทำการวิจัยและพัฒนาโรงเรือนตากแห้งและโรงเรือนกระจกที่มีโหมดการควบคุมสำหรับการป้องกันแสงแดดและการรดน้ำด้วยระบบอัจฉริยะ สำหรับการเพาะพันธุ์และปลูกต้นกล้าไม้ป่าอย่างสำเร็จ, อุปกรณ์ดักแมลงที่มีนวัตกรรมใหม่เพื่อกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อพืชทางการเกษตรและป่าไม้ เป็นต้น

3.5) การถ่ายทอดเทคโนโลยี มีการเผยแพร่ข้อมูลมากกว่า 60 ขั้นตอนทางเทคนิคสำหรับการแปรรูปไม้และการอนุรักษ์ไม้, เผยแพร่ข้อมูลกว่า 20 รูปแบบของการแปรรูปไม้และการอนุรักษ์ไม้, การถ่ายโอนเทคโนโลยีกว่า 10 โครงการ และมากกว่า 140 มาตรฐานของเวียดนาม

Management on Timber Harvesting Procedures and Wood Processing in Myanmar
(การจัดการเกี่ยวกับขั้นตอนการเก็บเกี่ยวไม้และการแปรรูปไม้ในเมียนมาร์) โดย Sai Tay Zar Myo, Ph.D
Extraction Department Myanma Timber Enterprise

1) ประเทศเมียนมาร์พื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ 42.19 (FRA, 2020)

2) การทำไม้และการแปรรูปไม้ โดยการกระจายไม้ซุงของรัฐเริ่มต้นตั้งแต่การขนย้ายท่อนไม้ กระจายสู่โควตาท่อนไม้ 3 กลุ่ม คือ 1) ฝ่ายการตลาดและการแปรรูปเพื่อการส่งออก 2) อุตสาหกรรมที่ใช้ไม้เป็นวัตถุดิบ และ 3) ฝ่ายการตลาดเพื่อการส่งออกและการแปรรูปไม้ โดยแต่ละกลุ่มจะกระจายสู่โรงเลื่อยของรัฐ โรงงานของรัฐ และเอกชน (Private) โดยปลายทางสู่ตลาดส่งออกและตลาดภายในประเทศ

3) การเก็บเกี่ยวไม้ด้วยวิธีการที่ลดผลกระทบ (Reduced Impact Logging – RIL) ซึ่งเป็นชุดขั้นตอนการวางแผนและปฏิบัติการ ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อควบคุมกิจกรรมการตัดไม้ในลักษณะที่เป็นประโยชน์ร่วมกันในการตอบสนองต่อข้อกังวลด้านสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

4) การปลูกสร้างสวนป่าในพื้นที่สวนป่าภาครัฐ แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ 1) สวนป่าเพื่อการค้า (ร้อยละ 55.93) การปลูกป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำ (ร้อยละ 15.08) การปลูกป่าเพื่ออุตสาหกรรม (ร้อยละ 7.74) การปลูกป่าชายเลน (ร้อยละ 0.91) และสวนป่าเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน (ร้อยละ 20.34)

5) การปลูกสวนไม้สักและไม้เนื้อแข็งในพื้นที่เอกชน แบ่งเป็น 1) พื้นที่ปลูกสัก (ร้อยละ 14.7) 2) ไม้เนื้อแข็ง (ร้อยละ 13.59) เช่น แดง ประดู่ ช่อ สน ยูคาลิปตัส เกล็ดแรด 3) ไม้เพื่ออุตสาหกรรม (ร้อยละ 35.86) เช่น ยูคาลิปตัส ปอสา และ 4) ไม้ยางพารา (ร้อยละ 16.59) ซึ่งปัจจุบันไม้ได้รับอนุญาตในป่าสงวนและป่าคุ้มครองสาธารณะ ป่าลุ่มน้ำมัน (ร้อยละ 11.48) และอุตสาหกรรมไม้อื่น ๆ เช่น ใผ่ (ร้อยละ 7.78)

6) การบังคับใช้การจัดการป่าไม้แบบยั่งยืนและกระบวนการรับรองป่าไม้ ประกอบด้วย การสร้างความเชื่อมั่น การตรวจสอบย้อนกลับ ความโปร่งใส ตามกรอบระยะเวลา และมีความรับผิดชอบ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) มาตรฐานการจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน และ 2) การรับรองการควบคุมสายการผลิต (Chain of Custody Certification หรือ CoC)

Introduction of forest policy: forest enterprise & plantation policies in Lao PDR (การแนะนำเกี่ยวกับนโยบายป่าไม้: นโยบายขององค์กรป่าไม้และการปลูกป่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) โดย Mr. Chanthakhart Souphida, Deputy Director of Forest Enterprise Division, DoF

1) นโยบายป่าไม้ของ สปป. ลาว ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- มติของคณะกรรมการกลางพรรค ฉบับที่ 026/CPC
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ 10 ปี (ค.ศ. 2016-2025)
- ยุทธศาสตร์การเติบโตสีเขียวแห่งชาติลาวถึงปี ค.ศ. 2030
- กฎีกว่าด้วยมาตรฐานและการพัฒนามาตรฐาน ฉบับที่ 348/Rev. ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2017
- อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่ สปป. ลาวเป็นภาคี

2) ในปี ค.ศ. 2020 มีการกำหนดขอบเขตป่าไม้ในแผนที่ระบบภาพถ่ายดาวเทียมทั้งหมด 15.8 ล้านเฮกตาร์ คิดเป็น 67% ของเนื้อที่ทั่วประเทศ

- ป่าป้องกัน 139 แห่ง รวมเนื้อที่ประมาณ 7.9 ล้านเฮกตาร์
- ป่าสงวน 174 แห่ง รวมเนื้อที่ 4.8 ล้านเฮกตาร์
- ป่าผลิตแห่งชาติ 51 แห่ง รวมเนื้อที่ 3.1 ล้านเฮกตาร์
- การปกคลุมของป่าไม้เพิ่มขึ้นจาก 41.5% ในปี 2005 เป็น 62% ในปี 2020
- ตามรายงานของ FAO ในปี 2020 สปป. ลาว มีพื้นที่ป่าไม้ปกคลุม 82% ของเนื้อที่ทั่วประเทศ

ซึ่งเป็นอันดับที่ 8 ของโลก

3) การปลูกป่าใน สปป. ลาว ข้อมูลในปี ค.ศ. 2005-2020 ประกอบด้วย 1) ไม้ยางพารา (ร้อยละ 57)

2) ไม้ยูคาลิปตัส (ร้อยละ 15) 3) ไม้สัก (ร้อยละ 9) 4) ไม้กฤษณา (ร้อยละ 6) และ 5) ชนิดไม้พื้นเมืองอื่น ๆ (ร้อยละ 13)

4) ยุทธศาสตร์ป่าไม้ ค.ศ. 2035 และวิสัยทัศน์ ค.ศ. 2050 กำหนดและการจัดการพื้นที่ป่าไม้และเรือนยอดมุ่งสู่เป้าหมายร้อยละ 70 การฟื้นฟูป่าไม้ 1.3 ล้านเฮกตาร์ การปลูกไม้และผลิตภัณฑ์จากป่าให้ได้อย่างน้อย 0.5 ล้านเฮกตาร์ โดยแบ่งเป็นการปลูกไม้เพื่อปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 0.1 ล้านเฮกตาร์ และปลูกไม้เป็นสินค้าอย่างน้อย 0.4 ล้านเฮกตาร์ เพื่อรับประกันการสนับสนุนวัตถุดิบให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากป่า

5) แผนยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปไม้และของป่า เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้ นอกเหนือจากไม้ (NTFPs) ในทิศทางที่ทันสมัย ผลักดันการผลิตภายใน สร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างงาน ปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม้และผลิตภัณฑ์ป่าของดงให้มีคุณภาพสูงและเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศและการส่งออก รวมถึงการจัดการห่วงโซ่อุปทานไม้และขยายการตลาด

6) การควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ โรงงานฯ มีจำนวน 1,101 แห่งใน สปป. ลาว ประกอบด้วย โรงเลื่อย 3 แห่ง, โรงงานแปรรูปไม้ 394 แห่ง, โรงงานเฟอร์นิเจอร์ 587 แห่ง และโรงงานขนาดครัวเรือน/ครอบครัว 117 แห่ง

7) การส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ปี ค.ศ. 2021-2024 ประมาณ 98.7 ล้านเหรียญสหรัฐ กฎระเบียบการจัดการโรงงานแปรรูปไม้ ได้แก่ ข้อตกลงเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงงาน หมายเลข 1044/วบ ข้อตกลงเกี่ยวกับ

การบริหารจัดการไม้เข้าและไม้ออก หมายเลข 1045/วบ ข้อตกลงเกี่ยวกับการบริหารจัดการยางพารา หมายเลข 4288/วบ ข้อตกลงเกี่ยวกับการรับรองรายการผลิตภัณฑ์ไม้ หวาย และไม้ปล่อง เพื่อการส่งออก หมายเลข 4912/วบ ข้อตกลงเกี่ยวกับการบริหารจัดการถ่านขาวและเตาเผาถ่าน

8) โอกาส: ตลาดไม้ทั่วโลกกำลังขยายตัวอย่างแข็งแกร่งและมีความต้องการผลิตภัณฑ์ไม้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร ความเจริญรุ่งเรือง และการย้ายถิ่นฐานเป็นเมือง โดยประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตร้อน ตั้งอยู่ใจกลางภูมิภาคและมีความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกไม้และการปรับปรุงไม้

9) ศักยภาพ: สปป. ลาวตั้งอยู่ใกล้กับตลาดใหญ่: เศรษฐกิจที่ขยายตัวของประเทศจีน ซึ่งมีข้อจำกัดด้านนโยบายเกี่ยวกับการผลิตไม้จากป่าปลูก จึงเป็นสาเหตุทำให้การนำเข้าไม้เพิ่มขึ้น ในขณะที่การเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน (ทางรถไฟลาว-จีน, ทางด่วน) ที่เชื่อมต่อ สปป.ลาว กับตลาดกำลังมีการปรับปรุง รวมถึง สปป. ลาว กำลังจะกลายเป็นเขตเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงทางบกอย่างแท้จริง (จากที่เคยไม่มีทางออกสู่ทะเล) ดังนั้น การนำไม้ปลูกมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เช่น ไม้ปูพื้น, บานประตู, ไม้อัดเวเนียร์, ไม้อัดเชื่อมต่อประสาน, แผ่นหน้าโต๊ะ, ไม้ชั้นบันได, เครื่องเฟอร์นิเจอร์, ไม้ Joint และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ พบว่ามีความต้องการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ ความต้องการใช้งานไม้สักของกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ลาวมีประมาณ 30,000 ลูกบาศก์เมตร/ปี และโรงงานเฟอร์นิเจอร์ขนาดเล็กในเขตทั่วประเทศประมาณ 30,000 ลูกบาศก์เมตร/ปี ในขณะที่ความต้องการใช้งานไม้ยูคาลิปตัสและไม้กระถินณรงค์ของบริษัท ชันเปเปอร์ ประมาณ 2,000,000 ต้น/ปี, บริษัท บัลดพากซ์-ป่าไม้ จำกัด ประมาณ 100,000 ต้น/ปี และบริษัท แม่ของปลูกไม้ จำกัด ประมาณ 150,000 ต้น/ปี

10) ความสามารถในการกำหนดนโยบาย: ความต้องการด้านการผลิตเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและตลาด ด้วยการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและเทคนิคเพื่อบรรเทาต้นทุนและเปลี่ยนไปสู่ระบบที่ทันสมัย สร้างเงื่อนไขให้กับผู้ประกอบการขนาดเล็ก และขนาดกลางในการเข้าถึงแหล่งทุนดอกเบี้ยที่เหมาะสม; ปรับปรุงและจัดตั้งการผลิตให้เข้มแข็งเพื่อยกระดับคุณภาพ โดยเริ่มจากการให้บูรณาการผลิตเป็นสินค้า เศรษฐกิจร่วมกับรูปแบบการจัดตั้งกำลังการผลิต (กลุ่มการผลิต, สมาคมและองค์กรแบบใหม่) เพื่อสร้างความสะดวกในการส่งเสริม การเข้าถึงแหล่งทุน และข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดได้ง่าย; การสร้างตั้ง การขยาย หรือการย้ายโรงงานแปรรูปไม้ ของป่า และยางพารา ต้องอยู่บนพื้นฐานการรับประกันด้านแหล่งวัตถุดิบ แต่ไม่ให้ยึดมั่นกับวัตถุดิบจากป่าธรรมชาติ

11) การส่งเสริมปลูกไม้

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการป่าไม้: กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ฉบับที่ 64/สผฉ, ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2019 (มาตรา 104, 87, 89 และมาตรา 60); ประกาศของรัฐบาล ฉบับที่ 247/วบ, ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2019 ว่าด้วยการส่งเสริมการปลูกไม้เป็นสินค้า; คำสั่งของนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 09/นย, ลงวันที่ 02 กรกฎาคม 2018 และคำแนะนำในการจัดตั้งปฏิบัติการคำสั่ง ฉบับที่ 09/นย ของนายกรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและป่าไม้ ฉบับที่ 1758/วบ, ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2018; คำแนะนำของนายกรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและป่าไม้ ฉบับที่ 2492/วบ, ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2020 เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนป่าปลูกและการยืนยันไม้ปลูก

- การปลูกไม้เพื่อเป็นสินค้า การปลูกไม้เพื่อเป็นสินค้าได้รับการกำหนดในพื้นที่ป่าผลิต ซึ่งผ่านการสำรวจจัดสรรป่าที่เห็นว่ามีเนื้อที่สภาพป่าเสื่อมโทรมและที่ดินป่ากร้างซึ่งไม่สามารถฟื้นฟูด้วยตนเองตามเงื่อนไขธรรมชาติประมาณ 600,000 เฮกตาร์ และที่ดินกรรมสิทธิ์ของบุคคล, นิติบุคคล หรือการจัดตั้ง ปัจจุบันมีบริษัทที่มีความพยายามลงทุนปลูกไม้เพื่อเป็นสินค้าในพื้นที่เนื้อที่สาธารณะที่ดินของรัฐ ซึ่งมีความต้องการเนื้อที่ทั้งหมด 494,434 เฮกตาร์ โดยอิงจากเนื้อที่ป่าปลูกที่มีอยู่ในปัจจุบัน การจัดหาต้นไม้ปลูกภายในสามารถประมาณได้ที่

370,000 - 470,000 เมตริกตัน/ปี ซึ่งความต้องการไม้ปลูกเพื่อการปรับปรุงแต่งของโรงงานปรับแต่งไม้ประมาณ 1,770,000 - 2,360,000 เมตริกตัน/ปี ดังนั้น จำเป็นต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบไม้ปลูกจากต่างประเทศประมาณ 1,400,000 ตัน/ปี ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 95.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

Wood processing technology, equipment and curriculums (เทคโนโลยีการแปรรูปไม้ อุปกรณ์ และหลักสูตร) โดย Mr. Khonethong Soukphaxay FFS, NUOL

1) ใน สปป. ลาว มีผู้ผลิตทั้งหมด 1,320 ราย เป็นโรงงานแปรรูปไม้ 1,101 โรงงาน, แปรรูปของป่า 146 ราย และแปรรูปยางพารา 55 ราย

2) การผลิตผลิตภัณฑ์ไม้รูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ไม้แท่ง เป็นคำที่ใช้เพื่อแยกแยะระหว่างไม้ธรรมชาติกับไม้ที่ผ่านการสร้างหรือผลิตอย่างพิเศษ และยังหมายถึงโครงสร้างที่ทำจากไม้แท่งด้วย เส้นทางการผลิตไม้แปรรูป เส้นทางการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ Wood composites คือ วัสดุที่ทำจากการรวมกันของไม้จริงกับวัสดุอื่น ๆ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติเฉพาะ โดยมักใช้ในการสร้างสิ่งของหรือโครงสร้างต่าง ๆ กระบวนการทำไม้อัด การผลิต LVL เส้นทางการผลิตเยื่อและกระดาษ

3) กรมเศรษฐกิจการป่าไม้และเทคโนโลยีทางไม้ ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ เทคโนโลยีทางไม้และ NTFTs, วิทยาศาสตร์ทางไม้, วิศวกรรมป่าไม้, นโยบายป่าไม้ และเศรษฐศาสตร์ป่าไม้ และ 1 ศูนย์วิจัย คือ “ศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้” ซึ่งประกอบด้วย 4 ห้องปฏิบัติการหลัก: ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ไม้อัด, ผลิตภัณฑ์ไม้แท่ง, ห้องทดสอบคุณสมบัติ, และห้องปฏิบัติการโครงสร้างและเคมีของไม้ รวมถึง 2 ห้องปฏิบัติการที่กำลังพัฒนา: ด้านการต้านทานไฟและการผลิตงานใบไม้

The current status of wood processing enterprises in Lao PDR (สถานะปัจจุบันขององค์กรป่าไม้ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) โดย Mr. Khamphieng Keolangsy, Director of Vetsaphong technical college, Vientiane และ Mr. Yothin, President of Wood Processing Association

1) การจำแนกประเภทไม้ในโกดัง ไม้เหลื่อ/ไม้เหลื่อใช้ เพื่อสามารถเข้าใจจุดบกพร่องของข้อมูล สามารถค้นหาและกำหนดหน้าที่ของสายการผลิตใด ๆ สามารถค้นหาข้อมูลเพื่อปรับปรุงจุดบกพร่องเหล่านั้น บันทึกข้อมูลเพื่อรายงานให้เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง

2) รายละเอียดที่มีการบันทึกข้อมูล

- วัตถุดิบ: ไม้สั้นเข้า; ไม้ท่อน / ไม้สั้นออก; ไม้เหลื่อ; ไม้เศษ

- ข้อมูล: เลขที่บัญชีไม้, ชนิดพันธุ์ไม้, เบอร์ท่อน, ขนาด (เส้นผ่าศูนย์กลาง, ความยาว), ชั้นคุณภาพ (A, B, C), จำนวนท่อน, หมายเลขพาเลต, ขนาดไม้เหลื่อ (ความกว้าง, ความหนา, ความยาว), ชั้นคุณภาพ (A, B, C), จำนวนเส้น/แผ่นในหนึ่งพาเลต, จำนวนพาเลตทั้งหมด

- การบันทึกข้อมูลและการแนะนำ: ช่วงเวลาการผลิต, เวลาการทำงานของเครื่องจักร, จำนวนเวลาที่หยุดและเหตุผล, พนักงาน (ช่วงเริ่มทำงาน / ช่วงพักงาน), เวลาในการบำรุงรักษา, คำแนะนำในการใช้งานเครื่องจักร, กฎระเบียบการจัดชั้นคุณภาพ, คำแนะนำด้านความปลอดภัย

3) วิธีการ: โรงเหลื่อ, ใบเหลื่อ; ระบบการกำจัดเศษเหลื่อและฝุ่น, ไฟฟ้า, พาเลตสำหรับการจัดเก็บไม้แปรรูป, ชุดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล

4) การรายงาน: รายการไม้ท่อนที่จะนำไปเหลื่อประจำวัน, รายการไม้ที่เหลื่อได้ประจำวัน, รายงานการทำงานของเครื่องจักร, รายงานการบำรุงรักษา; อัตราการใช้ไม้

Opportunities for synergy and harmonization between wood processing and timber utilization from plantations (โอกาสในการร่วมมือและการปรับปรุงความสอดคล้องระหว่างการแปรรูปไม้และการใช้ไม้จากการปลูกป่า) โดย Mr. Vongvilay Vongkhamsoo, Director of Planning & Cooperation, NAFRI, former Teak DNA project director

1) การพัฒนาด้านป่าไม้ แผนการปลูกต้นไม้และการฟื้นฟูป่าไม้ใน สปป. ลาว

แผนการปลูกต้นไม้: รัฐบาลลาวได้ตั้งแผนการปลูกต้นไม้ระยะเวลา 5 ปี โดยมีเป้าหมายปลูก 200,000 เฮกตาร์ (เฉลี่ย 40,000 เฮกตาร์ต่อปี)

แผนการฟื้นฟูป่าไม้ธรรมชาติ: เป้าหมายการฟื้นฟูป่าไม้ธรรมชาติคือ 1.8 ล้านเฮกตาร์ ความก้าวหน้าในการปลูกต้นไม้: จนถึงปี ค.ศ. 2022 ลาวได้ปลูกต้นไม้ในพื้นที่เสื่อมโทรมและที่ดินเปล่าจำนวน 522,600 เฮกตาร์ รวมถึงชนิดพืชต่าง ๆ เช่น ยางพารา, ยูคาลิปตัส, สัก และการบูร

การส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชน: รัฐบาลสนับสนุนการลงทุนจากภาคเอกชนในอุตสาหกรรมปลูกป่าและการแปรรูปไม้

ความร่วมมือระดับภูมิภาค: มีการร่วมมือระดับภูมิภาคในการพัฒนาระบบการรับรองป่าไม้แห่งชาติ รวมถึงการจัดทำมาตรฐานร่างและการเสริมสร้างขีดความสามารถ

2) เป้าหมายการปลูก 500,000 เฮกตาร์ บรรลุแล้ว 470,000 เฮกตาร์

3) สำหรับเกษตรกรรายย่อย มีการปลูกสักใน สปป. ลาว 50,000 เฮกตาร์ โดยร้อยละ 98 จัดการโดยรายย่อย เป็นพื้นที่ปลูกสักหลักใน สปป. ลาว คือ จังหวัดหลวงพระบาง ซึ่งมีพื้นที่ปลูกสักจำนวน 15,000 เฮกตาร์ และจังหวัดเชียงขวาง: มีพื้นที่ปลูกสักจำนวน 11,000 เฮกตาร์ นอกจากนี้มีการสนับสนุนการปลูกต้นไม้และผลิตภัณฑ์ของป่า (กฎหมายป่าไม้) โดยสิทธิและประโยชน์จากการปลูกป่าและต้นไม้ แบ่งเป็น

สิทธิการเป็นเจ้าของ: ป่าไม้และต้นไม้ที่ปลูกโดยบุคคล, นิติบุคคล หรือองค์กร รวมถึงนักลงทุนในพื้นที่ที่ได้รับการกำหนดโดยใช้แรงงานและ/หรือเงินทุนของตนเอง และได้รับการรับรองจากองค์กรการจัดการป่าไม้และที่ดินป่า จะกลายเป็นทรัพย์สินของผู้ปลูกหรือนักลงทุน

การปลูกต้นไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้ที่ไม่ใช่ไม้ (NTFPs): การปลูกต้นไม้และ NTFPs เพื่อใช้เป็นสินค้าเชิงพาณิชย์สามารถดำเนินการในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมหรือที่ดินป่าเปล่าในพื้นที่ป่าผลัดที่รัฐจัดสรร

สิทธิประโยชน์จากการลงทะเบียนป่าไม้ที่ปลูก:

- การเช่า: ได้รับสิทธิในการเช่าหรือให้สัมปทานในที่ดินของรัฐ
- การยกเว้นค่าธรรมเนียม: ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการใช้ที่ดิน
- การยกเว้นค่าธรรมเนียมทรัพยากรป่าไม้: ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมค่าภาคหลวงสำหรับป่าไม้และทรัพยากรป่าไม้
- สิทธิโอน: มีสิทธิในการโอน, มรดก, และใช้ที่ดินเป็นหลักประกัน
- การชดเชย: ได้รับค่าชดเชยในกรณีที่ดินที่ต้องการใช้ที่ดินสำหรับวัตถุประสงค์อื่น

4) การจัดตั้งและการส่งเสริมการแปรรูปไม้ท้องถิ่น

การจัดตั้งโรงงานแปรรูปในท้องถิ่น: สร้างหน่วยการแปรรูปใกล้พื้นที่ปลูกไม้เพื่อลดต้นทุนและสร้างงานในชุมชน การมีโรงงานแปรรูปในพื้นที่จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งและทำให้สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ไม้ที่ผลิตในท้องถิ่นได้มากขึ้น

รูปแบบการทำงานร่วมกัน: สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ระหว่างเกษตรกรและผู้แปรรูปไม้เพื่อการแบ่งปันทรัพยากร การสร้างสหกรณ์ช่วยให้สมาชิกสามารถรวมกลุ่มเพื่อเข้าถึงทรัพยากรและตลาดได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการแบ่งปันค่าใช้จ่ายในการลงทุนและการดำเนินงาน โดยมีการผลิตและค้าไม้ใน สปป. ลาว การผลิตและการค้าถ่านขายอย่างยั่งยืนใน สปป. ลาว

5) การพัฒนาการตลาด โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้และการสร้างแบรนด์

การกระจายผลิตภัณฑ์: สร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ไม้เพื่อจำหน่ายในตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้ที่หลากหลาย เช่น เฟอร์นิเจอร์, ของตกแต่ง และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ จะช่วยเพิ่มโอกาสทางการตลาดและตอบสนองความต้องการของลูกค้าในระดับต่าง ๆ

การสร้างแบรนด์และการตลาด: พัฒนาแบรนด์ไม้ลาวที่โดดเด่น โดยเน้นความยั่งยืนและคุณภาพ การสร้างแบรนด์ที่มีเอกลักษณ์จะช่วยให้เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ไม้ของลาวและส่งเสริมภาพลักษณ์ของสินค้าที่ผลิตอย่างมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การตลาดที่เน้นคุณสมบัติเฉพาะและการรับรองความยั่งยืนจะช่วยดึงดูดลูกค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

6) กรอบระเบียบและนโยบาย ได้แก่ นโยบายสนับสนุนและข้อกำหนดทางการค้า ส่งเสริม/สนับสนุนแรงจูงใจสำหรับการปฏิบัติอย่างยั่งยืน การสนับสนุนจากรัฐบาลรวมถึงการให้เงินอุดหนุน การลดภาษีหรือการจัดหาทรัพยากรและการฝึกอบรมที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมการใช้วิธีการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมไม้ รวมถึงข้อกำหนดทางการค้าในการสนับสนุนการแปรรูปไม้ในประเทศผ่านนโยบายการค้า การออกนโยบายที่สนับสนุนการแปรรูปไม้ในประเทศ เช่น การลดภาษีสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการแปรรูปในประเทศ, การจัดตั้งระบบการรับรองคุณภาพ หรือการให้สิทธิประโยชน์ด้านการส่งออกสำหรับผลิตภัณฑ์ไม้ที่ผลิตในประเทศ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ไม้ท้องถิ่นในตลาดทั้งในและต่างประเทศ

7) ประเภทของธุรกิจด้านป่าไม้

- การผลิตกล้าไม้และกล้า NTFPs
- การปลูกต้นไม้และ NTFPs
- การแปรรูปไม้
- การผลิตถ่านไม้
- การแปรรูป NTFPs
- การนำเข้า, ส่งออก, และการขนส่งไม้, ชนิดพันธุ์ไม้ และ NTFPs
- การจัดจำหน่าย NTFPs
- การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้
- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- การซื้อขายคาร์เครดิตภาคป่าไม้
- ธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้

Sustainable forest management practices for wood processing enterprises
(แนวปฏิบัติในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนสำหรับธุรกิจแปรรูปไม้) โดย Dr. Simone Vongkhamho,
Deputy Director of FRC, NAFRI

1) การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน คือ วิธีการจัดการป่าที่มั่นใจได้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองและพัฒนาป่าโดยไม่ลดคุณค่าและเพิ่มมูลค่าของป่า ปรับปรุงความเป็นอยู่ของผู้คน คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ

2) หลักการพื้นฐาน 7 ประการของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ได้แก่

2.1) การปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

2.2) ความสัมพันธ์กับสังคมและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงสิทธิของชาติพันธุ์

2.3) เจ้าของพื้นที่ป่าต้องรับประกันสิทธิและสภาพการทำงานที่เหมาะสมสำหรับแรงงาน

2.4) การจัดการ การใช้ประโยชน์ และการพัฒนาป่าไม้อย่างยั่งยืน

2.5) การจัดการและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมการป่าไม้

2.6) การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ

2.7) มีการติดตามและตรวจสอบป่าตามแผนการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

การอภิปรายทางเทคนิคและเวิร์กช็อปสำหรับผู้เข้าร่วม

1) การอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันของธุรกิจแปรรูปไม้ในสปป. ลาว

2) การระดมความคิดเกี่ยวกับโอกาสในการประสานและทำงานร่วมกันระหว่างการแปรรูปไม้และการใช้ประโยชน์จากไม้จากสวนป่า

3) เวิร์กช็อปเกี่ยวกับแนวทางการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน เทคโนโลยีและอุปกรณ์การแปรรูปไม้และการพัฒนาตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ไม้

4) การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับความท้าทายในการพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ในแต่ละประเทศและแนวทางการแก้ไข แบ่งเป็นประเด็นด้านนโยบาย/กฎหมาย ด้านทรัพยากร ได้แก่ วัตถุดิบ แรงงาน และเงินทุน ตลอดจนด้านการตลาด

การออกภาคสนาม

ระหว่างช่วงการอบรมไปยังพื้นที่ต้นแบบสำหรับธุรกิจแปรรูปไม้ของเกษตรกรรายย่อยและสาขาอื่น ๆ ในพื้นที่รวมกันที่บ้านหลักสิบ อำเภอเชียงงาม และบ้านปากเสวง อำเภอจอมเพชร เมืองหลวงพระบาง สปป. ลาว

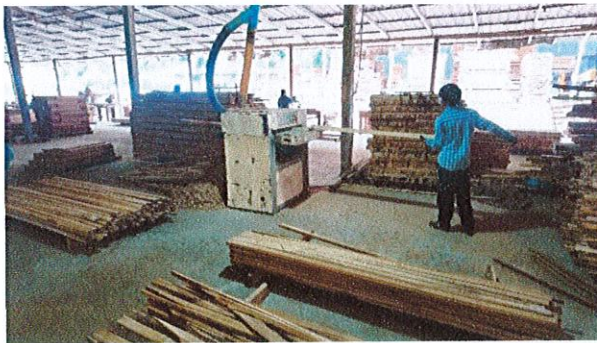
1) เยี่ยมชมธุรกิจแปรรูปไม้ของเกษตรกรรายย่อย ณ ร้านคุณนารี ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 รับแปรรูปทั้งไม้ท่อนกลมและไม้แปรรูป (ไม้เหลี่ยม) เพื่อแปรรูปเป็นไม้ปาร์เก้และไม้เพดาน

2) เยี่ยมชมโรงงานแปรรูปไม้สัก ณ โรงงานพิลา เมืองหลวงพระบาง แปรรูปไม้ปาร์เก้ ไม้ joint มีปริมาณนำเข้าไม้ 992 ลบ.ม./ปี และการจำหน่ายราว 500 ลบ.ม./ปี แบ่งเกรดเป็น 5 เกรด คือ เกรด A , B , C และไม้ที่มีร่องรอยหนอนเจาะ/มีตำหนิ 2 เกรด

3) การสนทนากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการแปรรูปไม้

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค

1. ปัจจุบัน สปป. ลาวยังขาดการพัฒนาฝีมือแรงงานรวมถึงความรู้/ทักษะในการใช้เครื่องจักรแปรรูป ส่งผลให้ในกระบวนการแปรรูปเกิดไม้เหลือทิ้งจำนวนมากและต้องมองหาแนวทางการใช้ประโยชน์จากไม้ขนาดเล็กที่เหลือ รวมถึงการจัดการเศษเหลือจากการแปรรูปไม้ เช่น ชี้เลื่อย ซึ่งควรมีการระบายออกเพื่อจัดการพื้นที่ในโรงงานและความปลอดภัย
2. กระบวนการอบไม้ยังขาดคุณภาพทำให้ไม่สามารถอบไม้ให้ได้ความชื้นที่สม่ำเสมอและมีคุณภาพ ในขณะที่ธุรกิจแปรรูปไม้ของเกษตรกรรายย่อยเป็นการตากไม้กับแสงแดด ซึ่งจะไม่สามารถทำได้ในช่วงฤดูฝน สอดคล้องกับปริมาณวัตถุดิบไม้สักจะลดลงในช่วงฤดูฝนเช่นกัน เนื่องจากไม่สามารถทำไม้และขนย้ายไม้ออกจากป่าได้ ส่งผลให้การผลิตในช่วงเวลาดังกล่าวลดลง
3. การปลูกไม้สักสวนป่าในสปป. ลาว มีแนวโน้มลดลง โดยเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกมันสำปะหลัง อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณวัตถุดิบในอนาคต เนื่องจาก สปป. ลาว ยังมีความต้องการใช้ประโยชน์ไม้ภายในประเทศจำนวนมาก ในขณะที่ยังมีโอกาสด้านตลาดไม้สักต่างประเทศที่สูง
4. จากการลงพื้นที่พบว่ามีการตัดไม้สักเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว โดยมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียง 12 – 15 ซม. เท่านั้น ซึ่งเล็กเกินไปในการนำมาใช้ประโยชน์
5. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศที่เป็นลูกค้า ส่งผลกระทบต่อออเดอร์ ทำให้เกิดการชะงักของตลาด

เครื่องจักรที่ใช้ในการแปรรูปไม้

ไม้สักขนาดเล็กที่มีการตัดนำมาใช้ประโยชน์

เศษไม้เหลือทิ้งจากกระบวนการแปรรูป

กองชี้เลื่อยจากกระบวนการแปรรูป

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. การเชื่อมโยงด้านตลาดระหว่างประเทศ เนื่องด้วยผลิตภัณฑ์ในประเทศไทยมีการส่งออกยังสปป. ลาว ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ ชิ้นไม้สับ ซึ่งมีความต้องการในปริมาณสูง
2. การเตรียมความพร้อมด้านตลาดไม้สักของไทย ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เนื่องด้วยใน สปป. ลาว มีปริมาณวัตถุดิบที่ลดลงจากการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยปัจจุบัน สปป. ลาว มีการปลูกเพิ่มยางพารามากขึ้น
3. การแลกเปลี่ยน/การอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านแรงงานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไม้ที่มีความหลากหลาย การพัฒนาแบรนด์ การแปรรูปการใช้ประโยชน์จากไม้ขนาดเล็ก และสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาธุรกิจไม้ร่วมกันในอนาคต ในขณะเดียวกันควรมองหากลุ่มตลาดที่มีความหลากหลายและมีความทันสมัยขึ้น เนื่องด้วยโอกาสของพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์และจำหน่ายแก่กลุ่มลูกค้านักท่องเที่ยวได้
4. สำหรับบริบทของประเทศไทยเองจากการลงพื้นที่สำรวจผู้ประกอบการทั่วประเทศและการพูดคุยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านอุตสาหกรรมไม้ พบว่าในบางโรงงานแปรรูปยังมีความต้องการการสนับสนุนองค์ความรู้ และเครื่องมือที่เหมาะสมในการแปรรูปไม้ที่เหลือทิ้ง ซึ่งควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดเล็กของไทยในด้านนี้เพื่อสามารถปรับตัวธุรกิจไม้และสามารถเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการ สปป. ลาว เพื่อขยายเครือข่ายด้านธุรกิจไม้ต่อไป

ลงชื่อ ผู้รายงาน
 (นางสาวกมลเนตร จันทร์แก้ว)
 นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นผู้บังคับบัญชา

*ผู้อำนวยการกลุ่ม มีคำแนะนำ ทบทวนในไตรมาส 11.00
 หน้าที่ ความสามารถ มาใช้ประโยชน์ในงบประมาณได้เป็นอย่างดี*

ลงชื่อ
 (นายบุญสุธีร์ จีระวงศ์พานิช)
 ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้